

DIREKTIONEN FÖR ÅSUB

Protokoll 2/2025

Tid: Fredag 29 augusti 2025 kl. 11:30-13:00

Plats: ÅSUB, Ålandsvägen 26, Mariehamn

Närvarande:

Katrin Sjögren (mötesordförande)

Petra Granholm

Susanne Olofsson

Edvard Johansson (deltog på del av mötet på distans, §§ 18 & 20)

Mikael Schöllin (på distans)

Linnéa Johansson (på distans)

Katarina Fellman, föredragande

Jonas Karlsson, personalrepresentant

Anna Lind Bengtsson, sekreterare (på distans)

Frånvarande:

Arne Selander

§ 12 Öppning av mötet och godkännande av dagordningen

Mötet öppnades av ordförande Katrin Sjögren.

Beslut: Dagordningen godkändes.

§ 13 Val av protokolljusterare för mötet

Beslut: Enligt föreslagen alfabetisk ordning valdes Mikael Schöllin till protokolljusterare.

§ 14 Protokollet från direktionens möte den 26.2.2025 (Bilaga 9/2025)

Beslut: Protokollet antecknades för kännedom.

§ 15 Protokoll från direktionmöte Per Capsulam den 28 maj 2025 (Bilaga 10/2025)

Beslut: Protokoll för Per capsulam-beslut, Nya budgetmål 2026–2028 antecknades för kännedom.

§ 16 Allmänna informationsärenden (Bilaga 11/2025)

Beslut: Information om personalärenden, publiceringar, projektaktivitet och andra aktuella händelser inom ÅSUBs verksamhet efter senaste direktionmöte presenterades. Efter diskussion antecknade direktionen informationen för kännedom.

§ 17 Informationsärende: Nytt ramavtal med Statistikcentralen (Bilaga 12/2025)

Bakgrund: ÅSUB och Statistikcentralen har efter en tids dialog kommit överens om ett nytt övergripande avtal för samarbete. Föregående avtal var från 1994 och var inte längre tidsenligt. Avtalet grundar sig för ÅSUBs del på statistiklagen (FFS 280/2004), självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) samt statistiklagen för landskapet Åland (ÅFS 42/1994). Syftet med ramavtalet är att upprätthålla och utveckla ett välfungerande samarbete mellan Statistikcentralen och ÅSUB och att undvika dubbelarbete. Avtalet omfattar bland annat principer för utlämnande och användning av uppgifter, fördelning av kostnader, förfaringssätt för sekretess och skydd av uppgifter och principer för parternas offentliggöranden.

Beslut: Avtal om statistiksamarbete mellan Ålands statistik- och utredningsbyrå och Statistikcentralen antecknades för kännedom.

§ 18 Nya förutsättningar för produktionen av konsumentprisindex för Åland – togs upp som ärende 1

Bakgrund: ÅSUB har sedan det åländska konsumentprisindexet (KPI) utvecklades köpt insamlingen av grunddata och färdigställande av underlagsmaterial per varugrupp för det åländska indexet av Statistikcentralen (SC). Ersättningen har varit 22 200 euro exklusive moms i över 10 år. SC meddelade i mars 2025 att de avser se över priset. SC:s preliminära bedömning är att priset kommer att vara runt 30 000 euro per år framöver genom en indexjustering. Det exakta priset fastställs senare. Den kommande prisjusteringen meddelades efter direktionens beslut om

budgetunderlaget 2026–2028. Landskapsregeringen har meddelat att de utökar budgetramen för ÅSUB med 8 000 euro plus landskapsregeringens indexering.

Vikterna i KPI för Åland justeras ca vart femte år på basen av en konsumtionsundersökning där hushållsbudgeten för ett större urval personer bosatta på Åland undersöks. ÅSUB har tidigare bidragit till undersökningen genom att finansiera ett utökat urval samt haft med några extra frågor om olika former av inköp utanför Åland. Enligt flerårsplanen 2026 – 2028 finns förslag på att avstå från inköp av konsumtionsdata genom konsumtionsundersökningar från 2027 och framåt. Besparingen innebär att urvalet och därmed underlaget för beräkning av vikterna till åländska KPI blir betydligt mer avgränsat. Enligt statistikcentralen beräknas urvalet med en sådan modell begränsas till 40–60 hushåll och antalet svar till 20–30 hushåll vilket inte är tillräckligt för att skapa vikter.

ÅSUB har fått en förfrågan om att medverka till undersökningen 2026. Priset för ett urval på 800 hushåll är ca 20 000 euro, vilket inte ryms inom ÅSUBs budget. Vikterna som beräknas på basen av urvalet tillämpas fem år framöver.

Beslut: Direktören gavs i uppdrag att diskutera möjligheten att finansiera urvalet för KPI:s vikter utöver budgetram med förvaltningschefen och finanschefen vid landskapsregeringen.

§ 19 Tjänstledighet för forskningschef Sanna Roos samt förordnande av vikarie för forskningschefen

Bakgrund: Forskningschef Sanna Roos har ansökt om tjänstledigt för perioden 15.09.2025-15.03.2026 (hänvisning: Sanna Roos ansökan från 8.7.2025). Sanna Roos har förordnats till diskriminerings- och barnombudsman vid Ombudsmannamyndigheten på provotid under motsvarande period.

Beslut: Direktionen beviljade forskningschefen tjänstledigt för perioden 15.09.2025-15.03.2026 och delegerade till direktören att förordna t f forskningschef under den aktuella perioden.

Protokollet för ärendet justerades omedelbart.

§ 20 Budgetuppföljning 30.6.2025 (Bilaga 13/2025)

Bakgrund: Uppföljningen av budgeten för 2025 per den 30 juni visar att efter att sex månader realiserats följer kostnaderna huvudsakligen budgeten. Den summerade prognosen för året sammanfaller tills vidare huvudsakligen med budgeten.

Beslut: Efter diskussion antecknade direktionen informationen för kännedom.

§ 21 Budget för ÅSUB 2026 (Bilaga 14/2025) – togs upp som ärende 2

Bakgrund: Från och med år 2025 följer landskapsförvaltningen det finanspolitiska ramverket och det resultatförbättringsbehov om cirka 4 miljoner euro per år som regeringsprogrammet anger.

De allmänna anvisningarna för uppgörande av 2026 års budget grundar sig på de budgetramar som lagtinget fastställt i vårbudgeten för 2026 - 2028.

Förslaget till budget för ÅSUB har som utgångspunkt budgetunderlaget som direktionen beslutade om på årets första möte som omfattar indragning av Statistisk årsbok och avslutande av mikrosimuleringsverktyget SISU. Enligt beslutade förslag är ytterligare besparingar framskjutna till åren 2027 och 2028. Därtill har ÅSUB fått klartecken angående ca 8 150 euro för ökade kostnader för Konsumentprisindex samt därutöver tillägg för allmänna lönejusteringar (ca 3 procent).

Nettobudgetanslaget 2026 uppgår enligt förslaget till 784 000 euro (751 000 euro i budgeten för 2025) och den totala budgetomslutningen till 1 095 000 euro (1 059 000 euro i budgeten för 2025). Projekt- och försäljningsintäkterna för 2026 beräknas enligt förslaget uppgå till 311 000 euro.

En sammanställning av budgetförslaget 2026 finns i Bilaga 14. De större förändringarna sammanfattas och motiveras i bilagan. Bilagan innefattar även förslag till text, budgetmål och resultaträkning till landskapets budgetförslag samt tydliggöranden vad en inbesparing i ett årsverke skulle innebära för statistikproduktionen och tillgången på fakta.

Beslut: Direktionen antog budgetförslaget för 2026 med motiveringar och budgetmål. Nettobudgetanslaget 2026 uppgår enligt förslaget till 784 000 euro.

Protokollet för ärendet justerades omedelbart.

§ 22 Preliminär verksamhetsplan för ÅSUB 2026 (Bilaga 15/2025)

Bakgrund: På initiativ av direktionen har ÅSUB haft som praxis att presentera ett förslag till preliminär verksamhetsplan i samband med budgetbehandlingen. Förslaget till verksamhetsplan grundar sig på det fyraåriga verksamhetsprogrammet, på genomförandet av planen för 2025 samt på den externfinansierade projektefterfrågan inför 2026. Utgångspunkten i utarbetandet av planen har varit att hålla den mer kärnfull och kortfattad än under tidigare programperiod. Den slutliga verksamhetsplanen fastställs på decembermötet då de ekonomiska förutsättningarna för 2026 klarnat.

Beslut: Efter diskussion beslutade direktionen om den preliminära verksamhetsplanen för ÅSUB 2026.

§ 23 Priser på ÅSUBs produkter och tjänster för 2026 (Bilaga 16/2025)

Bakgrund: ÅSUB debiterar för närvarande 97 euro per timme för kvalificerade statistik- och utredningstjänster. För större projekt tillämpas vecko- respektive månadstaxa med viss rabatt jämfört med timdebiteringen (ca 11 respektive 15 procent rabatt).

Av bilagan framgår förutsättningarna för justering av priserna i enlighet med prisindex för offentliga utgifter.

Timarvodet för administrativa uppgifter föreslås fortsatt vara 50 euro per timme. Timarvodet för utrednings- och statistiktjänster föreslås justeras till 99 euro per timme (97 euro 2025). Veckodebiteringen för utrednings- och statistiktjänster föreslås fastställas till 3 200 euro (3 100 euro 2025) samt månadsdebiteringen till 12 500 euro (12 400 euro 2025). Samtliga priser är exklusive moms.

Vidare föreslås att den kostnadsfria servicen för sammanställningar och rådgivning fortsatt uppgår till högst en timme per förfrågan samt att en flexibel och marknadsanpassad prissättning fortsättningsvis kan tillämpas efter uppdragets karaktär.

Beslut: Priset på ÅSUBs produkter och tjänster för 2026 godkändes enligt bilaga. Beslutet träder i kraft den 1 januari 2026.

§ 24 Nästa möte

Nästa möte hålls enligt tidigare beslut onsdagen den 10 december kl. 11.30

§ 25 Eventuella övriga ärenden

Inga övriga ärenden.

Katrin Sjögren
Ordförande

Mikael Schöllin
Protokolljusterare

Anna Lind Bengtsson
Sekreterare